

İskender BAYHAN

İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **10.04.2025**

İskender

İskender BAYHAN

İstanbul Milletvekili

İzmir Aliğa'da bulunan Ravago, Eastchem, Enplast ve Gebze'de bulunan Tekpol fabrikalarında yaklaşık 500 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi (TİS) görüşmeleri Petrol-İş Sendikası ile Ravago temsilcileri arasında sürmektedir. TİS görüşmelerinin beşinci turunda Ravago temsilcilerinin yalnızca %15,75 oranında zam teklif ettiği ve işçilerin bu teklifi kabul etmediği basına yansımıştır. İşçiler %125 zam ve sosyal haklarda iyileştirme talep etmektedir.

TÜPRAŞ, TPI, Ravago ve diğerlerinde kapitalistlerin benzer oranlarla (%15,75) toplu pazarlık süreçlerini yürüttüğü; birlikte ve örgütlü biçimde hareket ettikleri nihai tekliflerinin ise asgari ücret artış oranıyla (%30) sınırlı olduğu görülmektedir. Bu tablo, Erdoğan-Şimşek programı altında işçilerin toplu sözleşme hakkının fiilen yok sayıldığını ve açlık koşullarına mahkûm edilmeye çalışıldığını açıkça ortaya koymaktadır.

Kapitalistler, birçok fabrikada gerçek enflasyon oranlarının oldukça altında kalan resmi enflasyonu gerekçe göstererek işçilere düşük ücret teklifleri sunmaktadır. Açlık sınırının dahi altında kalan bu teklifler, elbette ki işçiler açısından kabul edilebilir değildir. Örneğin, Türk-İş'in en son açıkladığı yoksulluk sınırı 75.973 TL iken, Ravago işçilerinin ortalama ücreti yaklaşık 35.000 TL'dir.

Üstelik bu düzeyde gelir elde eden işçiler yıl sonunda %27'lik vergi dilimine girmektedir. Aynı zamanda, işçilerin yaşadığı bölgelerde kira bedelleri 30.000 TL'ye kadar ulaşmakta; barınma, gıda, ulaşım ve eğitim gibi temel ihtiyaçların maliyeti her geçen gün artmaktadır. Tüm bu giderler göz önünde bulundurulduğunda, mevcut ücretlerle işçilerin yaşamlarının sürdürülebilir olmadığı açıkça ortadadır.

İşçilerin sendika, toplu sözleşme ve grev hakkı, Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış temel bir haktır. Ancak kapitalistlerin ortak hareket ederek düşük ücret dayatmalarıyla bu hakkı etkisizleştirmesi, bütün işçileri ortada tek bir sözleşme görüşmesi varmış gibi açlığa mahkum etmek istemeleri; işçilerin sendikal örgütlenme, toplu sözleşme, grev haklarına doğrudan bir müdahale niteliğindedir. Bu durumda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın gözetim ve denetim yükümlülüğü vardır.

Bu bağlamda;

1. Ravago, Eastchem, Enplast ve Tekpol işyerlerinde devam eden TİS süreci Bakanlığınızca izlenmekte midir?
2. TİS görüşmelerinde tüm kapitalistlerin organize biçimde düşük zam teklifleriyle süreci tıkaması, fabrikalarda elde edilen farklı kar oranlarına ve ayrı sözleşmelere rağmen ortada tek bir sözleşme görüşmesi varmış gibi işçilerin toplu sözleşme hakkını gasp etmelerine karşı Bakanlığınızın bir müdahalesi olacak mıdır?
3. %15,75 gibi sahte resmi enflasyon oranına dayanan zam tekliflerinin, işçilerin yaşam koşullarını karşılamadığı gerçeği karşısında işçilerin haklarını korumaya dönük bir düzenleme yapılacak mıdır? Sahte enflasyon oranının toplu sözleşme görüşmelerinde baz alınması iktidarınızın politikası mıdır? Bakanlığınız bu durumu bir hak ihlali olarak değerlendiriyor mu?
4. Kapitalistlerin, 'ortak teklif' anlayışıyla hareket ederek toplu pazarlık hakkını ortadan kaldırmaları Bakanlığınızı yaptığınız iktidarın desteğiyle mi sürmektedir?
5. Ravago başta olmak üzere, işçilerin toplu sözleşme taleplerini kazanmak amacıyla anayasal hakları olan grev hakkını kullanmaları durumunda, kapitalistlerin işten çıkarma tehdidine başvurmaları halinde Bakanlığınız bu hak ihlallerine karşı işçilere nasıl bir güvence sağlayacaktır?

6.Yıl sonunda vergi kesintisi yükselerek %27'lik vergi dilimine giren işçilerin ağır vergi yükü altında olduğu gerçeği Bakanlığınız tarafından normal görülmekte midir? Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak, işçiler açlık sınırı altındaki ücretlerle yüksek vergiler öderken kapitalistlerin çeşitli istisna ve muafiyetlerle vergi ödememelerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Vergi adaletsizliğinin giderilmesi için bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Yoksulluk sınırı altındaki ücretlerin vergi dışı bırakılması ve ilk gelir dilimi vergi oranının %15 oranında sabitlenmesi, kapitalistlere sağlanan imtiyaz ve muafiyetlerin son bulması, servetin vergilendirilmesi yönünde Maliye Bakanlığı ile birlikte herhangi bir düzenleme hazırlığınız var mıdır?

7. İşçilerin yaşadığı bölgelerde kiraların 20.000-30.000 TL'ye ulaştığı; bu nedenle ücretlerin sadece barınma ihtiyacını bile karşılamadığı görülmektedir. Barınma krizinin işçilerin yaşam koşullarını doğrudan etkilediği bu ortamda, Bakanlığınız konut hakkını ve insanca yaşam koşullarını sağlamak için işçi sınıfı için özel bir politika geliştirecek midir?